

Portantveu de l'Ateneu Enciclopèdic Sempre Avant
Redacció i Administració: Riego, 2, 1.r

ANY III Juny del 1936 N.º 2

Editorial

Concepte de la responsabilitat i de la conseqüència

En l'aprecio dels valors psiquics dels individus cal tenir molt en compte aquests dos conceptes. L'un va íntimament lligat amb l'altre. El grau de responsabilitat de l'individu està en relació directa amb la conseqüència que guarda en si mateix.

Tothom té cura de cercar aquells individus que semblen més responsables per al comandament d'aquells càrrecs de més importància; però són pocs els que esguarden la relació que existeix entre les idees del individus en qüestió i el seu comportament públic i privat, d'on neix el concepte de la conseqüència i de la responsabilitat.

Es sovint que sentim com els homes s'expressen en un criteri elevat; que són partidaris de les mesures més avantguardistes per al guariment dels dolors humans; que parlen sempre de com es deuria fer això i allò per a obtenir un millor resultat, i, gairebé sempre, observareu com aquestes idees "verbals" són exposades amb entusiasme i amb fe, i analitzant serenament llur fons veureu com contenen una forta dosis de veritat i de noblesa. Ara bé: tots els que som aficionats a l'exposició sistemàtica de les idees; tots els que ens és grat manifestar el nostre criteri en aquelles tertúlies tan plaents a l'esperit, com ens comportem "pràcticament" en relació a aquelles idees que són la nostra caracterís-

tica en les converses tertulianes? Podríem assegurar amb la mà posada damunt del cor, que som fidels complidors, en la nostra vida, d'allò que forma la nostra consciència? Per exemple: tots els que parlen de cultura tenen un concepte ben definit d'aquest mot. Qualsevol "culturista" us dirà que l'individu culte és aquell que sap comportar-se amb modals elegants (no interpreteu aquest mot en el concepte de "chic"); que empra sempre les paraules més bensonants; que és respectuós; que no crida; que té una idea sempre per a posar al servei de la collectivitat i que sense pretensions, humildement, lluita incessantment per a conquerir un major benestar collectiu. Podríem diferenciar un "culturista" d'un home vulgar situats ambdós al mig del carrer i envoltats de totes les influències ambientals?

Si el distingiu, aquell és l'home veritablement culte, responsable, perquè és conseqüent en si mateix. Si no el distingiu, aquell és més vulgar que ningú, menys responsable que ningú, perquè no coneix el concepte de la conseqüència. I més digne de blasme perquè els coneixements que posseeix sols li serveixen per a lluir una vestimenta que privi de veure la vulgaritat del seu esperit, esmortuint els efectes de les seves obres i dels seus fets, que són els que en definitiva certifiquen la personalitat real de cada individu.

D'aquestes observacions en treurem un profit. Si acceptem que l'individu més responsable és aquell que més conseqüent és en si mateix, aquell que té més consciòncia del seu "jo", és precís que analitzem bé les seves idees, que sapiguem valorar-les justament i que les relacionem amb el profit que poden donar posades al servei de la collectivitat. D'ací es desprèn que la responsabilitat particular és molt relativa, gairebé no existeix; puix que si és la callectivitat la que ha conferit amb consciència un mandat, la collectivitat deu carregar amb la responsabilitat dels defectes que es derivin d'aquest mandat si ha estat equivocat, com la collectivitat se'n beneficia si l'encàrrec ha estat fet amb encert.

Aquestes consideracions, que podran semblar esporàdiques, s'adiuen ara perfectament si tenim en compte la proximitat de l'Assemblea General Ordinària del nostre Ateneu, acte aquest on es demostra la vitalitat i la capacitat constructiva del nostre casal de cultura. Si les reflexionem amb serenitat, tal vegada la conseqüència que en treurem és reflexarà en les decisions i acords que han de orientar la vida futura de l'Ateneu Enciclopèdic Sempre Avant.

Per la cultura

Contra la guerra

Cultura, quin mot més meravellós, sublim, humà. Guerra, quin altre..., aquest, sagnant, fastigós, abominable. Sí, amics, hem d'odiar la guerra, puix que és el monstre antihumà, pensem que la Cultura és la base fonamental dels pobles, però aquesta cultura no hem d'esperar que ens la donin, l'hem de cercar nosaltres mateixos.

Pensar en la guerra és quedar hom glaçat, la cultura és un mitjà formidaoble per a lluitar contra ella, malgrat que hi hagin molts ésser que, degut a la seva ignorància creuen que de tant en tant és forçós que n'hi hagi una de gue...

Altres, aquests atrofiats pel pensament del privilegi i l'instint ferotge de conservar i acumular més riqueses, aquests, són els qui les preparen, però se la miren, homes sense entranyes, ells... són homes que estimen la pàtria.

Figureu-vos, uns homes que han anat a la guerra gaudint d'una salut immillorable, i han tornat cesc, mutilats, tísics, i altres... ja no tornaran mai més.

Per què han anat a matar-se aquests fills de mare? Han anat a defensar quelcom seu? Es que le guerra és precisa per al ben estar de la humanitat?

I quan de trist devia d'ésser el veure els camps de batalla, que tanmateix podrien estar conreats de blat per als qui menjar no tenen, veure'ls plens d'éssers humans que ja mai més no parlaran, no hi sentiran, són morts...

Hem d'ésser progressius en tots els ordres de la vida, cal aixafar l'esperit inconscient dels que no pensen el mal que ens reportaria una guerra.

Jo, amic que estàs llegint aquestes ratlles, crec que no la voleu pas la guerra, simplement m'ha induït escriure aquests mots, el pensar en el que s'ha hagut de treballar per a portar la Cultura endavant, tantes lluites, sacrificis...

I pensar que una guerra ho arrasaria tot, m'entra una frisança, que voldria que pel cervell dels qui les organitzen els passés.

La guerra és el feixisme. El feixisme és la guerra, segons entenc jo, són enemics aferrisats de la Cultura i de la joventut progressiva, penseu en un poble el qual tenia una cultura floreixent, i un dia aquesta urpa negra que es diu feixisme, cau damunt d'ell, i es cremen tots els llibres, s'empresonen savis i eminents científics.

Això no ho permetrem els qui aportem el nostre petit gra de sorra per a ajudar a escampar els nobles ideals de la Cultura.

Lluitarem contra la guerra amb els mitjans que ens sigui possible a cadascú de nosaltres. Som partidaris assèrrims de la pau dels pobles.

Estem amb la CULTURA que és la pau, humanisme i progrés.

PERE CASANOVAS ALMIRALL

Matagalls

Una de les excursions més pintoresques i atractives que s'han realitzat durant el premi de constància organitzat per la Secció d'Excursions del nostre Ateneu, és sens dubte la que s'efectuà al Matagalls. Aquesta excursió és una de les moltes que es poden fer al massís del Montseny pel costat de Palautordera i Poble del Montseny.

En ella es poden contemplar bells indrets de grandiosa magnificència en els quals es pot gaudir intensament amb l'espectacle de joia i bellesa que ens depara la nostra Mare Natura, riallers xaragalls que donen naixement al Tordera, que amb les seves voltes per les grans esllavissades d'altre temps o degudes a l'acció constant del vent o de l'aigua, segueix sempre enllà fins perdre's en el nostre bell mar llatí, les valls s'obren magestuoses fins a perdre's en la plana, on s'hi veuen escampades les masies, talment com si fossin cases de joguina o de pessebre.

I no tan sols amb la vista a la vall es gaudeix, sinó que aixecant-la al nivell dels cims podem veure a la dreta el pic de les Agudes i el Turó de l'Home, i davant nostre, dominant l'extensa plana de Vic, les serres de Cabrera, les típiques Guilleries, i més enllà el nostre geganti Pireneu, estatge de les neus eternes. També a la nostra esquena s'alça altiu el Tagamanent amb el Pla de la Calma i més enllà a ponent, i coincidint amb la davallada dels cims la nostra visió és completada amb l'esclat rogent del sol mort que es colga peresós per St. Llorenç, les Serres de l'"Obac, i el catalaníssim Montserrat, típica aglomeració neolítica, potser única en el món de la Natura, almenys així ho creiem els aimants de la nostra terra tan plena de belleses, que malauradament molts catalans no han sabut encara copsar.

Per això l'excursionisme és pel que ho sent, una font inesgotable de plaers i ensenyances que forgen l'esperit en un anhel sempre constant de superació moral i material.

FRANCESC PLAZA

Quatre paraules sobre Art

Les obres d'art, no poden néixer de cap de les maneres d'una ànima desapassionada i freda: és necessari per a crear-les, tenir a més de les aptituds l'ànima sensible a les privacions i els dolors del cos social; sentir en el fons del propi cor l'amargor dels humils esclavitzats pel despotisme cruel dels seus tirans, i saber colpir a la matèria inanimada l'afany febrós de justicia i llibertat de la massa, de poble treballador.

L'art ha d'ésser la sublim manifestació que ha d'emprar l'artista per a expressar el seu amor al pròxim i a la divina naturalesa.

Lart per l'art; no és art.

L'art per l'art; és la prostitució de l'art.

L'art ha désser el far lluminós que arradiï a la humanitat la llum que li senyali els camins de la superació espiritual i de lemancipació de la tela d'aranya de les lleis estatals que l'estrangulen.

L'home que mercès a la pràctica i la tècnica assolida per constants exercicis i estudis plasmi a la perceució visual o auditiva neta de tot sentiment ideològic podrà fer obres: sí, però no obres d'art.

El fruit del seu treball estèril no serà res més que la imatge inexpressiva i morta: de la percepció expressiva i viva.

L'artista que tingui aquesta última concepció de l'art no serà un artista sinó un artesà.

L. SALA

De les Seccions

Música

La Secció de Música, sempre atenta als esdeveniments musicals que passen a la nostra ciutat, ha de fer constar amb goig, el festival Mozart, organitzat per L'A. M. "Da Camera" que fou un èxit per l'entitat organitzadora, i pel prestigi musical de Barcelona.

Després del Congrés de Música Contemporània, en el qual poques, molt poques, foren les obres que tenien un positiu valor, encara és més de lloar la tasca de dita Associació, en oferir-nos un concert que tenia un valor indiscutible, com són tots els concerts que es dediquen a Mozart. Si l'autor va acompanyat d'un fidel intèrpret, com ho era el mestre Hermann Scherchen, teniu que darà la sensació a l'oient que és el mateix Mozart en persona qui dirigeix uorquestra. El mestre Scherchen és al nostre entendre un dels millors intèrprets de Mozart, com ho va demostrar en la "Serenata Nocturna", en re major, núm. 6 R-239 (any 1776) i un gran director, el qual es posa de relleu en la "Simfonia de Júpiter" en do major R 551 (any 1788) en el qual l'orquestra, semblava electritzada, per la batuta d'aquest eminent mestre. També tingué una encertada actuació, l'eminent cantatriu Leonore Meyer, la qual posà de relleu les seves aptituds, en les "Noces de Figaro" en què cantà l'ària d'una manera divina.

Mestre, cantatriu i professors foren calurosament ovacionats. En fi, un concert digne de la nostra ciutat. Llàstica que aquests festivals, no es donin més sovint, perquè així és l'única manera que es dóna a conèixer la música.

La Secció de Música, organitza un Festival, com a final del curs de solfeig, el qual esperem la vostra collaboración moral i material. La data us l'anunciarem en el proper mes.

Teatre

Aquesta Secció, després d'una completa inèrcia, els motius de la qual no són del cas esmentar, ha entrat ja en un període vertaderament constructiu.

Fou en una conferència a càrrec de J. Millàs Raurell, que emprenìem les nostres tasques, seguint pocs dies després la inauguració d'un curset de declamació amb el fi de poder crear un elenc escènic i avui podem anunciar ja, amb vertadera alegria, la primera representació teatral. Aquesta data simbòlica per tots nosaltres, és la del 14 d'aquest mes.

Teatre al nostre Ateneu! Compreneu el que això significa per a tots nosaltres? Es la realització d'un somni, que alguns havien qualificat d'irrealitzable; és la incorporació en les tasques d'aquest Casal, del noble art que diverteix a l'ensems que educa.

Volem també, que sigui el motiu per arreplegar en la nostra sala, tota la gran família ateneista; volem donar-los l'espectacle sà i de concepcions enlairades, que els allunyi de les diversions banals que prostitueixen el cos i l'ànima.

Per acabar, hem de fer constar la nostra satisfacció, per l'escalf entusiàstic que han trobat les nostres activitats entre els companys tots, de l'Ateneu; cal vetllar, però, perquè aquesta obra que iniciem pugui ésser ben aviat consolidada. Per tal fi, preguem a tots els socis no deixin a l'assemblea general ordinària que tindrà lloc el dia 15 del corrent; si així ho fan, podrem augurar per aquesta Secció, els èxits que per la seva finalitat, és mereixedora.

Fotogràfica

Celebrem la bona acollida que han tingut les Bases del Concurs Permanent de Fotografies, així ho esperàvem. A l'ensems creiem no mancareu a les sortides destinades a aquest Concurs, i és doncs que per al dia 14 del corrent hem organitzat la primera sortida. La Reirada, és el lloc destinat, de vells indrets i bonic en paisatges, és a dir, una sortida que fotogràficament, serà del gust de tots.

També és per a nosaltres una gran satisfacció l'interès que ha desvetllat entre tots els nostres associats, el I Concurs General de Fotografies, passant ja d'una vintena els premis destinats a aquest Concurs, podem assegurar que aquest mes us seran facilitades les Bases, el vostre ajut no hi mancarà, procurem entre tot enlairar aquesta manifestació d'Art i contribuireu, a més a la divulgació de la Cultura Fotogràfica.

Patronat Pro-Butlletí

Ja està al carrer altra volta el nostre Butlletí! Indubtablement no serà del gust de tothom, però sí coincidirem tots en què per al nostre Ateneu és indispensable. Un butlletí que faci de nexe entre tots els associats no és cosa despreciable; a més, fa de vàlvula per on s'es capen, es manifesten, totes les inquietuds, anhels, cobejances i activitats de l'Ateneu.

Bé; el Butlletí és viu; i viu amb vida pròpia . No depèn d'un auxili econòmic artificial. El Butlletí l'ha creat l'Ateneu i ningú de fora de l'Ateneu no pot fer-lo trontollar o susprendre; però el nostre Butlletí és un infant. Cal criar-lo, nodrir-lo i millorar-lo. Això depèn de nosaltres mateixos. Aquesta és la raó del Patronat pro-Butlletí. S'ha tingut cura de què la quota màxima voluntària fos de 0'25 pessetes per a què tothom pugui col·laborar-hi. Qui pugui cinc cèntims, cinc; qui pugu ' deu, deu; tots hem d'aportar la nostra bona voluntat per modesta que sigui.

El Butlletí ho demana per a poder-se presentar amb menys modèstia i l'Ateneu ho necessita.

FEU-VOS SOCIS DEL PATRONAT PRO-BUTLLETÍ.

El mes de juny...

Dia 7. — Sortida de banys a la platja de Castelldefels. Conversa sobre "Esport helioteràpic pel vocal J. Gisbert. Pressupost: 2'50 pessetes.

Dia 14. — Sortida matinal Fotogràfica a la Rierada. Lloc de reunió a l'Ateneu, a dos quarts de sis del matí. "

Aquesta sortida és la primera de Concurs. Assistiu-hi.

Dia 14 (tarda). — Festa teatral. — Detalls per programes especials.

Dia 21. — Sortida de Platja a Mongat. Conversa a càrrec del vocal Francesc Plaza. Tema lliure. Pressupost: 1'30 pessetes.

Dies 27, 28 i 29. — Campament a Santa Cristina. Informes al vocal Manuel Fabregat. Pressupost: 8 pessetes.

Assemblea General

El dia 10 de Juny a les 9 1/2 de la vetlla de primera convocatória i a les 10 de segona es celebrarà l'Assemblea General Ordinària.

Socis, no hi manqueu!

Assemblees Generals de les Seccions

baix el reglamentari ordre del dia:

I. Lectura i aprovació de l'acta de la darrera assemblea.
II Aprovació de l'estat de comptes.
III Renovació de càrrecs.
IV Precs i preguntes.

es celebraran en les dates que s'esmenten les següents assemblees generals de les Seccions.

Divendres	dia	12 Juny	Secció	Excursionisme	a les 9	de la vetlla.
Dilluns	»	15 »	»	Teatre	» » » »	»
Dimecres	»	17 »	»	Estudis E. P. i S.	» » » »	»
Divendres	»	19 »	»	Biblioteca	» » » »	»
Dilluns	»	22 »	»	Literatura i B. Arts	» » »	»
Divendres	»	26 »	»	Música	» » »	»
Dimecres	»	1 Juliol	»	Fotogràfica	» » »	»
Divendres	»	3 »	»	Cultura Fisica	» » »	»